

Elektronska participacija nevladnih organizacij v obdobju predsedovanja Slovenije Svetu EU – navideznost ali dejanskost?

Simon Delakorda, univ. dipl. pol.¹
Inštitut za elektronsko participacijo, Povšetova 37, 1000 Ljubljana
simon.delakorda@guest.arnes.si

Slovenske nevladne organizacije, ki imajo interes in kapacitete za aktivno vključevanje v oblikovanje politik in politično zagovorništvo v obdobju predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije v preteklosti niso imele skupnega infrastrukturnega kanala, preko katerega bi javno opozarjale in vplivale na sprejemanje odločitev. V ta namen je bil v okviru Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS) za potrebe nevladnih organizacij vzpostavljen informacijsko-komunikacijski spletni portal *Predsedovanje.si*².

Komunikacijski temelj spletnega portala *Predsedovanje.si* predstavljajo orodja elektronske participacije, katerih cilj je omogočiti javen in pregleden dostop do relevantnih informacij v času predsedovanja (e-novice), interaktiven in demokratičen komunikacijski proces pri oblikovanju predlogov in stališč do političnih prioritete predsedovanja (moderirane e-razprave in e-posvetovanja), ugotavljanju mnenj in stališč civilne družbe o predsedovanju (e-ankete), iniciiranje policy zahtev in pobud vezanih na politične prioritete (e-peticije) ter promocijo in podporo spletnih akcij nevladnih organizacij v času predsedovanja (e-akcije).

Drugi sestavni element portala *Predsedovanje.si* predstavljajo vsebinski stebri političnih prioritete, v katerih nevladne organizacije objavljajo predstavitve, aktualne novice, stališča, možnosti sodelovanja v orodjih e-participacije in relevantna policy gradiva in dokumente.

¹ Simon Delakorda je vodja projektov na Inštitutu za elektronsko participacijo, Povšetova 37, 1000 Ljubljana.

² Portal je dostopen na naslovu www.predsedovanje.si, tehnično ga je vzpostavil Matej Delakorda, Inštitut za elektronsko participacijo.

The screenshot shows the homepage of the website **Predsedovanje.si**, which is the portal for Slovenian non-governmental organizations (NVO) during the EU Presidency period from 1.1. to 30.6.2008. The browser is Mozilla Firefox. The page layout includes a top navigation bar, a main content area with several news and event listings, and a right-hand sidebar with a forum and political priorities.

Slika št.1: Vstopna stran spletnega portala Predsedovanje.si (dostop 14.12.2007)

Portal predstavlja prvo tovrstno iniciativo znotraj Evropske unije v nevladnem sektorju predsedujoče države, ki izhaja iz spoznanja, da lahko informacijsko-komunikacijske tehnologije v ustreznih pogojih krepijo uveljavljanje posvetovalne in participativne demokracije v kontekstu civilnega dialoga med odločevalskimi institucijami in civilno družbo na evropski ravni³. S tega vidika daje portalu dodaten pomen in zagotovilo za vključenost v politični proces predsedovanja Dogovor med Urdom Vlade za komuniciranje in portalom Predsedovanje.si o komuniciranju pred in med predsedovanjem Slovenije Evropski uniji, s katerim je zagotovljena institucionalizacija aktivnosti nevladnih organizacij v času predsedovanja, ki se bodo izvajale preko spletnega portala.

Dosedanje izkušnje z uporabo orodij e-participacije kažejo, da se je v obdobju priprav na predsedovanje najbolj razvil informacijski del portala, ki je namenjen objavljanju novic, NVO stališč, možnosti za e-participacijo, obvestil in najav dogodkov pomembnih tako za širši NVO sektor kot tudi za posamezne politične prioritete⁴ ter razpravni del foruma Predsedovanje.si, v katerem je bilo objavljenih 50 prispevkov, moderirana spletna razprava Participacija NVO na ravni EU pa je zabeležila več kot 2300 ogledov. Poleg tega so bila stališča nevladnih organizacij povzeta v dveh moderatorskih poročilih in javno objavljena. Pričakujemo, da se bo razprava na forum intenzivirala po 1.1.2008, ko bodo vzpostavljene še debate po političnih prioritetah in bodo na podlagi Dogovora z UKOM imele nevladne organizacije možnost neposrednega vključevanja v

3 Dopolnjevanje predstavnške demokracije z modeloma participativne in posvetovalne demokracije je postalo politična prioriteta Evropske unije v t.i. „Obdobju premisleka“ (Načrt D za debato, demokracijo in dialog) po referendumski zavrnitvi Pogodbe o Ustavi za Evropo leta 2005 v Franciji in na Nizozemskem.

4 Do 1. decembra 2007 je bilo na portalu Predsedovanje.si objavljenih 50 novic.

vsebinsko pripravo neformalnih dogodkov v okviru predsedovanja Slovenije v sklopu katerega bodo nevladne organizacije imele možnost oblikovanja e-anket in e-peticij. Poleg tega projekt Predsedovanje.si vstopa v drugo fazo implementacije, v kateri se bo okrepila javna in strokovna promocija projekta in s tem tudi vključevanje nevladnih organizacij na slovenski in evropski ravni.

The screenshot shows the forum interface of Predsedovanje.si. At the top, there is a navigation bar with links like 'Domov', 'Predsedovanje', 'E-participacija', 'NVO', 'Vlada', 'Mediji', 'Koledar', 'FORUM', 'Povezave', and 'Stik'. Below this, a search bar and a list of 'Politične prioritete' are visible. The main content area features a table of forum threads:

Forum	Teme	Odg.	Zadnje sporočilo
Participacija NVO na ravni EU (splošno) Razprava o vključevanju NVO v procese odločanja na EU ravni (institucije, vloga predsedujoče države, informacije, izkušnje) Moderatorji: Simon Delakorda	1	12	Drugo vmesno poročilo razprave od Simon Delakorda 13/11/2007 08:48
Enakost spolov Razprava o enakosti spolov in pravicah žensk na različnih področjih vsakdanjega življenja Moderatorji: Mojca Dobnikar Bogdan Kastelic	1	3	Odg:Odbor EP za pravice žensk in enakost spolov od Janez 08/12/2007 09:56
Medgeneracijsko sodelovanje Razprava o medgen. sodelovanju na različnih področjih (izobraževanje, prostovoljstvo, kultura, šport, solidarnost,...) Moderatorji: Eva Gračanin	0	0	Ni sporočil
Medkulturni dialog Moderatorji: Nina Vodopivec Humanitas	1	0	Kdo je človek ob dnevu človekovih pravic? od Humanitas 10/12/2007 11:48
Podnebje in energetika Moderatorji: Andrej Klemenc Lidija Živčič Barbara Kvac	0	0	Ni sporočil
Prihodnje prioritete EU Moderatorji: Primož Verbič	0	0	Ni sporočil

Slika št.2: Forum Predsedovanje.si (dostop 14.12.2007)

Ne glede na relativno uspešnost začetnega obdobja delovanja portala Predsedovanje.si. predstavljajo slovenske nevladne organizacije, ki so aktivne na področju vključevanje v oblikovanje politik in političnega zagovorništva tako na nacionalni in evropski ravni predstavljajo manjši del civilne družbe. Razlogi za to so pomanjkanje interesa za participacijo v civilnem dialogu, nezadostno mreženje, omejena uporaba najnovejših informacijsko-komunikacijskih tehnologij (splet 2.0), nerazvita kultura aktivnega državljanstva in javnega razpravljanja, neurejeni in nestimulativni sistemski pogoji za delovanje nevladnih organizacij (financiranje, davčno okolje, neurejeno razmerje do izvršne veje oblasti), ki nevladnim organizacijam otežujejo razvoj in oblikovanje profesionalnih kapacitet za učinkovito vplivanje na oblikovanje politik.

Zaradi navedenih omejitev, v katerih deluje večina slovenskih nevladnih organizacij, obstaja možnost, da interaktivne in demokratične možnosti spletnega portala Predsedovanje.si, kljub začetnemu uspehu pri krepitvi, spodbujanju in promociji vloge nevladnega sektorja v civilnem dialogu v obdobju predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije ne bodo v celoti izkoriščene.